

2008. június 5., csütörtök

69. ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy külön figyelmet kell fordítani a polgári válságkezelés ellenőrzésére, amikor az optimális hatékonyság és koordináció biztosítása érdekében egyesítik a Tanács, a Bizottság és a tagállamok erőforrásait és különböző feladatait;

70. elismeri a Külügyi Bizottság és a Költségvetési Bizottság elnökségei, valamint a PPB elnöke részvételével megtartott közös konzultációs ülések hasznosságát, mint ahogyan azt a fent említett 2006. május 17-i intézményközi megállapodás is előírja; ugyanakkor támogatja, hogy a Parlament külső fellépésért illetékes bizottságainak elnökei és/vagy előadói hivatalból teljes körűen részt vegyenek az új költségvetési eljárással foglalkozó új egyeztetőbizottság tevékenységében, amennyiben az éves eljárással összefüggésben ez szükséges;

71. kéri, hogy az említett 2006. május 17-i intézményközi megállapodás szellemében, amely strukturált párbeszédet irányoz elő a Tanács és a Parlament között, a Tanács tájékoztassa a Parlamentet a KKBP-vel kapcsolatos kiadásokra vonatkozó bármilyen határozat elfogadását megelőzően;

72. a KKBP részére a 2007–2013 közötti időszakra kiutalt 1 740 milliárd eurós teljes összeget nem tartja elégségesnek az EU mint globális szereplő törekvéseinek eléréséhez, de elismeri, hogy a KKBP 2008. évre megállapított 285 millió eurós finanszírozása jelentős előrelépés a korábbi finanszírozáshoz képest (és 125 millió eurós növekedést jelent 2007-hez képest); hangsúlyozza, hogy ennek a növekedésnek határozottabb intézkedésekkel kell járnia a parlamenti ellenőrzés terén és jobb együttműködéssel a Tanács részéről;

73. egyedi javaslatokat fog tenni az EKSZ finanszírozására és költségvetési ellenőrzésére vonatkozóan, az e tárgyban esedékes jelentésének keretében;

*
* *
*

74. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, a NATO főtitkárának, valamint az Európa Tanács parlamenti közgyűlése elnökének.

Éves jelentés az európai biztonsági stratégia és az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) végrehajtásáról

P6_TA(2008)0255

Az Európai Parlament 2008. június 5-i állásfoglalása az európai biztonsági stratégia és az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) végrehajtásáról (2008/2003(INI))

(2009/C 285 E/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott európai biztonsági stratégiára (ESS),
- tekintettel a 2007. december 13-án Lisszabonban aláírt Lisszaboni Szerződésre,
- tekintettel a 2007. december 14-i Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
- tekintettel a 2007. június 18-i és december 10-i Európai Tanács elnökségének az európai biztonsági és védelmi politikáról (EBVP) szóló jelentéseire,

2008. június 5., csütörtök

- tekintettel az EU védelmi és fejlesztési minisztereinek a Tanács keretében 2007. november 19–20-án tartott együttes ülésére,
 - tekintettel a Tanács 2007. november 19–20-i ülésén hozott, a biztonságról és fejlesztésről, valamint az EBVP-ről szóló következtetéseire,
 - tekintettel az emberi biztonsággal foglalkozó munkacsoport 2007. november 8-i madridi jelentésére,
 - tekintettel az európai biztonsági stratégiáról szóló, 2005. április 14-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel az európai biztonsági stratégiának az EBVP összefüggésében történő végrehajtásáról szóló 2006. november 16-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Lisszabonban 2007. december 9-én elfogadott közös EU–Afrika stratégiára, illetve Pierre-Michel Joana ezredesnek 2008. március 1-jétől az afrikai békefenntartó erők EU főképviselőjének különleges tanácsadójává történő kinevezésére,
 - tekintettel a Csádban és a Közép-afrikai Köztársaságban végrehajtott EBVP-műveletről szóló 2007. szeptember 27-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére (A6-0186/2008),
- A. mivel 2007-ben és 2008 elején a Tanács jelentős operatív döntéseket hozott az EBVP és az európai biztonsági stratégia területén, többek közt:
- a. EU rendőri misszió elindítása Afganisztánban (EUPOL Afganisztán);
 - b. határozat EU katonai művelet megindításáról Csádban és a Közép-afrikai Köztársaságban (Eufor Csád/KAK);
 - c. a Boszniában állomásozó Eufor Althea csapatok átszervezése és csökkentése;
 - d. egy koszovói polgári EU-misszió előkészítése (EULEX Koszovó);
 - e. a Bissau-guineai Köztársaságban kialakított EU biztonsági szektor reformját célzó misszió előkészítése (EUSEC Bissau-Guinea);
- B. mivel 2007-ben és 2008 elején az EBVP-képességek és az európai biztonsági stratégia végrehajtása területén további előrelépésekre került sor, többek között:
- a. az új 2010-es Legfőbb Polgári Cél elfogadása;
 - b. a Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgáltatnak (CPCC) a Tanács titkárságán belüli létrehozása;
 - c. az EU műveleti központjának működőképessé válása;
 - d. a teljes műveleti képesség elérése: két EBVP katonai művelet egyidejű és gyors végrehajtása a harci egységek bevetésével;

⁽¹⁾ HL C 33. E, 2006.2.9., 580. o.

⁽²⁾ HL C 314. E, 2006.12.21., 334. o.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0419.

2008. június 5., csütörtök

- C. mivel 2007-ben és 2008 elején ismételten hiányosságok merültek fel az EBVP területén és az európai biztonsági stratégia végrehajtásában, többek között:
- az Európai Parlament által 2000 óta kért európai polgári védelmi erő, és a 2004-es cunami katasztrófa óta a tanácsi és bizottsági dokumentumokban többször említett polgári védelmi és humanitárius segélynyújtási képességek hiánya;
 - késedelmes teljesítés és emelkedő költségek az égetően szükséges nagy távolságra történő légi szállítási képesség – Airbus A400M katonai szállító légi jármű – tekintetében;
 - egyenlőtlenségek a tagállami hozzájárulások terén, az EBVP-missziókban való részvételt illetően, ezáltal korlátozva az EU válságkezelési képességét;
 - nehézségek az afganisztáni misszóhoz szükséges megfelelő számú rendőr toborzása tekintetében, a jelöltek biztonsággal kapcsolatos aggodalmai és a visszatértük után számukra kínálkozó egyéni karrierlehetőségek hiánya miatt;
 - késedelmek Eufor Csád/KAK megindításában a haderő létrehozásával foglalkozó konferenciák sikertelenségének következtében, különös tekintettel a helikopterek hiányára;
 - a Koszovóban a Nemzetközi Biztonsági Erők (Kfor) és az esetleges jövőbeli EBVP-misszió, illetve Afganisztánban az EUPOL és a Nemzetközi Biztonsági Közreműködő Erő (ISAF) tevékenységének összehangolására irányuló, az EU és a NATO közötti technikai megállapodás aláírásának a török vétó miatti elmaradása;
- D. mivel a Lisszaboni Szerződés jelentős újításokat vezet be az EBVP terén;
- E. mivel folyamatos erőfeszítések szükségesek a párhuzamosság elkerülése és az EU-n belül az interoperabilitás fokozása érdekében, és mivel ennek legköltséghatékonyabb módja a védelmi eszközök megosztása és összevonása Európa védelmi kapacitásának maximalizálása érdekében;
- megerősíti a Parlament korábbi, az európai biztonsági stratégiára és az EBVP-re vonatkozó állásfoglalásainak következtetéseit;

A Lisszaboni Szerződés

2. üdvözlöi a Lisszaboni Szerződés aláírását, amely jelentős újításokat vezet be az EBVP területén, különösen a közös kül- és biztonságpolitika főképviseelője hivatalának megerősítésével, az Európai Külügyi Cselekvési Szolgálat létrehozásával, egy kölcsönös védelmi segítségnyújtási cikk és szolidaritási záradék beiktatásával, valamint a védelmi területen kialakított strukturált együttműködés megerősítésével, illetve a „petersbergi feladatok” kibővítésével; reményei szerint a ratifikálás folyamata sikeresen és időben lezárul valamennyi tagállamban; gratulál a Lisszaboni Szerződést már ratifikált tagállamoknak; rámutat, hogy a jelenlegi Szerződés értelmében a Parlament eleget fog tenni kötelezettségeinek, és minden újítás végrehajtását nyomon fogja követni;

3. kéri az érintett tagállamokat, hogy vizsgálják meg a lehetőségeit és a lehetséges hatásait az olyan, már működő többnemzetiségű erők állandó strukturált együttműködésbe történő bevonásának, mint az Eurocorps, az Eurofor, az Euomarfor, az európai csendőrerők, a spanyol–olasz kételtű haderő, az európai légi csoport, az európai légi koordinációs sejt Eindhovenben, az athéni többnemzetiségű vízi szállítási koordinációs központ, valamint az EBVP műveleteket szolgáló valamennyi haderőt és struktúrát;

Az ESS felmérése és kiegészítése

4. felszólítja a főképviseelőt, hogy egy Fehér könyvben készítsen felmérést az európai biztonsági stratégia végrehajtása terén 2003 óta tett előrelépésekről és hiányosságokról, beleértve az EBVP-műveletekből tanultakat továbbá: a biztonság külső és belső aspektusai közti kapcsolatot (a terrorizmus elleni küzdelem); a határok és a létfontosságú infrastruktúrák védelmét, beleértve az internetes támadások elleni védelmet is; az energiaellátás biztonságának szavatolását, mint a polgári erőfeszítések, a gazdaság, a technika és a diplomácia előtt álló kihívást; a megoldatlan regionális vitákat az EU szomszédos országaiban, pl. Dnyeszteren Túli Terület, Abházia, Dél-Oszétia és Hegyi-Karabah; a humanitárius és biztonsági kihívásokat az afrikai

2008. június 5., csütörtök

kontinensen;

az éghajlatváltozás és egyéb természeti katasztrófák polgári védelemre és emberi biztonságra vonatkozó következményeit, valamint a tömegpusztító fegyverek terjesztését; felkéri továbbá, hogy értékelje, hogy az említett veszélyek, kockázatok és kihívások közvetlenül érintik-e a tág értelemben vett európai biztonságot, vagy csupán egy biztonsági dimenzióval rendelkeznek;

5. felszólítja a főképviselőt, hogy a Fehér könyvben tegyen olyan javaslatokat az európai biztonsági stratégia javítására és kiegészítésére, mint például a közös európai biztonsági érdekek és az EBVP-missziók megindításához szükséges feltételek meghatározása; továbbá felszólítja, hogy határozzon meg új célkitűzéseket a polgári és katonai képességek vonatkozásában (beleértve a parancsnoklás és ellenőrzés struktúráit, valamint a válságkezelésben részt vállaló valamennyi európai szereplő szállítását az EBVP vagy katasztrófa-elhárítás céljából), valamint hogy mérlegelje a Lisszaboni Szerződés EBVP-vel kapcsolatos következményeit, illetve az új EU–NATO partnerség kialakítására irányuló javaslatot;

6. sürgeti továbbá a főképviselőt, hogy kezelje a Fehér könyvben a „kifogások” kérdését is; habár ez a kérdés az egyes tagállamok nemzeti szuverenitásával kapcsolatos, úgy ítéli meg, hogy ezeket harmonizálni kell az egyes tagállamok helyszínen lévő haderői biztonságának megóvása érdekében;

7. úgy véli, hogy egy ilyen Fehér könyvnek kell képeznie egy szélesebb körű, nyilvánosan lefolytatott politikai vita alapját, elsősorban azért, mert az európai biztonsági stratégia határozza meg az Unió alapvető értékeit és célkitűzéseit, illetve lényegét; hangsúlyozza, hogy az európai biztonsági stratégia jövőbeli értékelését fokozottabb demokratikus elszámoltathatóság mellett és ezért az összes uniós intézmény – köztük az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek – nagymértékű bevonásával kell elvégezni;

Közvetlen biztonsági párbeszéd az Egyesült Államok új vezetésével és Kanadával

8. hangsúlyozza, hogy a NATO az a transzatlanti fórum, ahol a legtöbb uniós tagállam, az Egyesült Államok és Kanada felvethetik a biztonsággal kapcsolatos aggodalmaikat; ennek ellenére ösztönzi a Tanácsot és a főképviselőket, hogy kezdeményezzenek közvetlen biztonsági párbeszédet az Egyesült Államok hivatalba lépő vezetésével és a kanadai kormánnyal azokon a területeken, amelyeken az EU illetékes; javasolja, hogy e párbeszéd középpontjában olyan konkrét kérdések álljanak, mint a nyugati értékek hitelességének növelése a terrorizmus elleni harcban, illetve a stabilizáció és az újjáépítés;

Polgári válságkezelés és polgári védelem

9. üdvözlöi a 2008. január 1-jén meghirdetett új, 2010-es Legfőbb Polgári Cél, amely figyelembe veszi a korábbi polgári EBVP-missziók tapasztalatait;

10. üdvözlöi a CPCC-nek a Tanács titkárságán belüli létrehozását, amely az EU műveleti főhadiszállásának polgári megfelelője lesz és segítséget, illetve támogatást nyújt majd a polgári EBVP-missziók tervezéséhez és végrehajtásához, ilyen módon biztosítva a polgári parancsnoki láncot; felszólít ezen egyensúlynak a polgári és katonai sejt adminisztratív felépítésében és szerepében való megjelenítésére;

11. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg egy megfelelőbb szervezeti háttér lehetőségeit, úgy mint egy szakosodott egység létrehozását az Európai Külügyi Szolgálaton belül, a civil válságkezeléssel kapcsolatos koherensebb és átfogóbb megközelítés biztosításának érdekében, áthidalva az intézményi szakadékokat, és ilyen módon lehetővé téve a belső uniós eszközök jobb koordinációját, továbbá az uniós és a külső szervezetek és nem kormányzati szervezetek közötti együttműködést;

12. kéri a Tanácsot, hogy tekintettel az EUPOL Afganisztán nem megfelelő tervezésére és bevetésére, haladéktalanul bírálja felül a polgári EBVP-missziók döntési, finanszírozási és bevetési gyakorlatát, és tegyen konkrét javaslatokat annak érdekében, hogy ilyen helyzetek a jövőben ne fordulhassanak elő;

2008. június 5., csütörtök

13. elismeri a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy alkalmazottakat bocsássanak a polgári EBVP-missziók rendelkezésére a polgári védelem, az ellenőrzés, az EU különmegbízottjainak támogatása és a missziók támogatása területén; megjegyzi ugyanakkor, hogy a jogérvényesülés, a polgári igazgatás és a rendőri műveletek terén ismétlődő hiányosságok tapasztalhatók; hangsúlyozza az EBVP-missziók tekintetében a hozzáértő és magas szinten képzett személyzet biztosításának fontosságát;

14. felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy fokozzák együttműködésüket az EBVP polgári misszióinak és az EU határ menti misszióinak területén, ahol zavaros a két intézmény között a hatáskörök megoszlása; nézete szerint a Lisszaboni Szerződésben előírt Európai Külügyi Szolgálatnak meg kell könnyítenie ezt a feladatot; úgy hiszi azonban, hogy a hatáskörök tekintetében még mindig adódhatnak konfliktusok akár a Lisszaboni Szerződés szerint is, ilyen módon szükségessé téve a főképviselő által hozott határozatokat;

15. sürgeti a tagállamokat, hogy rendszeresen vizsgálják felül a polgári EBVP-missziókba küldhető állomány rendelkezésre állását, és utasítsák illetékes nemzeti hatóságait, hogy együttesen hozzanak létre a lehetséges hozzájárulásokra irányuló nemzeti cselekvési terveket, ahogy azt Finnországban teszik, beleértve az ilyen missziókban részt vállalók karrier-lehetőségeinek biztosítására szolgáló eljárások kialakítását, továbbá a nők konfliktusmegelőzési, -kezelési és -megoldási mechanizmusokban való részvételéről szóló, 1325. sz (2000) ENSZ biztonsági tanácsi határozat megfelelő figyelembe vételét; sürgeti továbbá egyedi képzés kialakítását a gyermekek védelme érdekében, a gyermekekre és a fegyveres konfliktusokra vonatkozó uniós iránymutatásokkal összhangban;

16. fontosnak ítéli a konfliktusmegoldásra vonatkozó civil képesség megerősítését, ezért felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a Parlament kérésének megfelelően hozzanak létre egy kríziskezeléssel és konfliktusmegelőzéssel foglalkozó uniós civil békefenntartó erő létrehozását;

17. rámutat arra, hogy a polgári reagáló csapat (CRT) mint értékes eszköz igénybe vételének hiányát, és sajnálatának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a CRT-szakértőket csaknem kizárólag egyéni alapon, nem pedig – a korábbi terveknek megfelelően – csapatban vetik be, amire ezeket a szakértőket kiképezték;

18. üdvözli a közösségi polgári védelmi mechanizmust létrehozó 2007. november 8-i 2007/779/EK tanácsi határozat⁽¹⁾ és a polgári védelmi pénzügyi eszközt létrehozó 2007. március 5-i 2007/162/EK, Euratom tanácsi határozat⁽²⁾ felülvizsgálatát, amely eszközt a polgári védelmi segítség mobilizálására és összehangolására alakították ki az EU-n belül vagy kívül felmerülő nagyobb vészhelyzetek esetére;

Emberi biztonság és a fejlesztési politika biztonsági dimenziója

19. emlékezteti a Tanácsot arra a nemzetközi jog által előírt kötelezettségére, hogy gondoskodjon minden polgári és katonai alkalmazott teljes körű és a nemzetközi humanitárius normáknak megfelelő képzéséről, valamint a megfelelő útmutatások felülvizsgálatáról és továbbfejlesztéséről a mindenkori helyi lakosság, a kultúra és a férfiak és nők közti egyenlőség tiszteletben tartása érdekében;

20. emlékeztet az emberi jogok és a nemek közti esélyegyenlőség általános érvényesítésének fontosságára, és több női pályázó kinevezésére szólít fel a közös kül- és biztonságpolitika (KKBP) és az EBVP felső vezetői szintű álláshelyeire, beleértve az EU különmegbízotti és általában az EBVP műveletekhez kapcsolódó pozíciókat;

21. felhívja a tagállamokat, hogy folytassák a repeszlovégek nemzetközi betiltására irányuló erőfeszítéseiket, a fel nem robbant eszközök észlelésére és megsemmisítésére szolgáló új módszerek kifejlesztését, és nyújtsanak pénzügyi és technikai támogatást az érintett országok számára, valamint hogy továbbra is törekedjenek a taposóaknák és az uránalapú fegyverek globális betiltására, illetve a hagyományos fegyverszállítmányok globális ellenőrzésére irányuló, folyamatban lévő tárgyalások lezárására; ennek alapján szégyenteljesnek találja, hogy bár az EU fegyverszállítási magatartási kódexe 2008-ban ünnepli tizedik évfordulóját, jogilag mégsem kötelező erejű, és az uniós tagállamok ellenőrizetlen fegyverexportjai láthatólag különösebb akadályok nélkül folytatódnak, még olyan országok kormányai számára is, ahol az EU EBVP-műveletet indít vagy tervez indítani; megállapítja továbbá, hogy fennáll a veszélye annak, hogy fegyvereket szállítanak az EU-n keresztül, olyan tagállamok részvételével, amelyekben kevésbé szigorú a harmadik országokba irányuló kivitel ellenőrzése, és/vagy a nemzetközi behozatali tanúsítvány felelőtlenül rugalmas használata révén; hangsúlyozza ezért, hogy fontos, hogy minden tagállam a fegyverexport ellenőrzésének terén a legmagasabb normákat alkalmazza annak érdekében, hogy megakadályozza az EU fegyvereinek a konfliktusok táplálásában való részvételét;

⁽¹⁾ HL L 314., 2007.12.1., 9. o.

⁽²⁾ HL L 71., 2007.3.10., 9. o.

2008. június 5., csütörtök

22. megerősíti aggályait a kézi lőfegyverek és könnyű fegyverek (SALW) folyamatos terjedése miatt, mivel ezek szükségtelen emberi szenvedést okoznak, súlyosbítják a fegyveres konfliktusokat és az instabilitást, előmozdítják a terrorizmust, aláaknázzák a fenntartható fejlődést, a jó kormányzást és a jogállamiságot, emellett pedig hozzájárulnak az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértéséhez; véleménye szerint az SALW visszaszorítására és ellenőrzésére irányuló stratégiák megfelelő integrálása a nemzetközi konfliktusmegelőzési és konfliktust követő béketeremtési programok szerves része kell, hogy legyen; felhívja a tagállamokat, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a kormányoknál érje el az SALW ellenőrzésére (ideértve a közvetítést és a szállításokat is) irányuló kötelező rendelkezésekkel kapcsolatos megállapodás létrejöttét nemzetközi, regionális és nemzeti jogszabályok szintjén;

23. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az Európai Unió vállaljon kezdeményező szerepet a nemzetközi fegyverzetellenőrző rendszer megerősítésében, ilyen módon hozzájárulva a tényleges többoldalúság nemzetközi rendszeren belüli megerősítéséhez; tudomásul veszi továbbá a fegyverek terjedésének megakadályozásával kapcsolatos szempontoknak az Unió szomszédságában a biztonság kiépítésére vonatkozó átfogó stratégiai célkitűzés szempontjaival való összehangolására irányuló egybehangzó törekvéseket az európai szomszédsági politikán belül;

24. úgy véli, hogy a leszerelésnek, a demobilizációnak és visszailleszkedésnek az EBVP-műveletek szerves részét kell képezniük, és felszólítja a Tanácsot, hogy ahol csak lehetséges, tegye az EBVP műveletekre kiadott megbízás részévé a leszerelt fegyverek megsemmisítését vagy biztonságos tárolását a fegyverek törvénytelen átruházásának elkerülése érdekében, ahogy erre a NATO multinacionális stabilizációs erői (Sfor)/Eufor Althea misszió boszniai tapasztalatai tanítanak;

25. üdvözli az EU védelmi és fejlesztési minisztereinek 2007. november 19-én megrendezett, első együttes ülését, amely fontos lépés volt a fejlődő világ problémáinak számba vétele felé, ezáltal megerősítve az EU biztonsággal kapcsolatos rövid távú fellépéseinek és a fejlesztéssel kapcsolatos, az érintett országokra irányuló hosszú távú fellépéseinek koherenciáját és következetességét; üdvözli továbbá a biztonságról és a fejlesztésről szóló, 2007. november 19-i tanácsi következtetéseket, különösen az ebben a konfliktuselemzésre és a konfliktus iránti érzékenységre helyezett hangsúlyt, és komolyan ösztönzi a Tanácsot és a Bizottságot az említett következtetések végrehajtására;

26. véleménye szerint az atomsorompó-szerződés 2008. július 1-jei 40. évfordulója lehetőségnek tekintendő az EU számára, hogy támogathassa a tömegpusztító fegyverek elterjedésével szembeni stratégiájában a nukleáris lefegyverezés szükségességét, figyelemmel az atomsorompó-szerződés felülvizsgálatával foglalkozó közelgő konferencia előkészítő bizottságaira; újlag megerősíti azon nézetét, hogy ennek része az is, hogy az „elismert” atomhatalmak lefegyverezési kezdeményezéseket tegyenek Európa atomfegyvertől mentes övezetté tétele érdekében, továbbá globális egyezményt kössenek az atomfegyverek betiltásáról;

Az EU diplomáciai szerepe Irán nukleáris programja tekintetében

27. hangsúlyozza az EU vezető diplomáciai szerepét Irán nukleáris programját illetően, amely nemcsak az EU-t és az EU3-at (Franciaország, Németország és az Egyesült Királyság) képviselő főképviselőre korlátozódik, hanem az Egyesült Államokra, Oroszországra és Kínára is, amelyek egy közös cél érdekében különféle érdekeket és megközelítéseket képviselnek; újlag megerősíti, hogy az Irán nukleáris programjával kapcsolatos fegyverkezés veszélye továbbra is erősen aggasztja az EU-t és a nemzetközi közösséget; e tekintetben kiemeli Iránról szóló, 2008. január 31-i állásfoglalását⁽¹⁾, és támogatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2008. március 3-i 1803 (2008) határozatát, csakúgy mint az Iránnak a nukleáris energia békés felhasználása, a politikai és gazdasági együttműködés, az energiapartnerség, a mezőgazdaság, a környezetvédelem és infrastruktúra, a polgári légi közlekedés, valamint a gazdasági, szociális és humanitárius segítségnyújtásra irányuló fejlesztési együttműködés vonatkozásában az EU3, az Egyesült Államok, Oroszország és Kína által tett ajánlatot;

Közlekedés, kommunikáció és hírszerzés

28. sajnálatának ad hangot a hosszú távú szállításra szolgáló A400M légi jármű késedelmes leszállításával és emelkedő költségeivel, valamint a rövid távú szállításra szolgáló működőképes helikopterek hiányával kapcsolatban;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0031.

2008. június 5., csütörtök

29. támogatja az Európai Védelmi Ügynökség (EVÜ) stratégiai közlekedéssel kapcsolatos munkáját, és felhívja a tagállamokat, hogy tegyenek többet a hiányosságok kiküszöbölése érdekében; üdvözlí az olyan átmeneti intézkedéseket, mint a SALIS (stratégiai légi szállításra szolgáló átmeneti megoldások), illetve ösztönzi a képességek összevonására irányuló műveleti koncepció kialakítását;

30. üdvözlí az Egyesült Királyság javaslatát, amely szerint meg kell osztani az EU-missziók céljait szolgáló helikopterek elérhetőségével kapcsolatos információkat, a légiflotta jobb koordinálása érdekében;

31. üdvözlí a teherszállító helikopterekre vonatkozó francia-német projektet, ugyanakkor tisztában van a rendelkezésre álló és működőképes helikopterek hiányának összetett okaival, melyek nagyrészt a repülési órák és a karbantartás magas költségével kapcsolatosak; felhívja a Tanácsot, hogy vizsgálja ki a közeljövőre a hiányosságok áthidalásának lehetőségeit, akár közös fellépés útján, akár a tagállamokat támogatva az orosz építésű helikopterek helyreállításában és fejlesztésében, továbbá helikopteres kiképzőközpont létrehozásában; újlag hangsúlyozza, hogy az európai haderők a 21. század biztonsági kihívásainak leküzdése céljából történő korszerűsítésének és átalakításának egyik fő akadálya nem a védelmi kiadások mértéke, hanem inkább az együttműködés hiánya, a munka és a szakosodás egyértelmű megosztásának hiánya, illetőleg a fegyvergyártás és -beszerzés párhuzamossága és felaprózódása, mivel ezzel megnő a hadseregek interoperabilitása hiányának kockázata; sürgeti ugyanakkor a tagállamokat, hogy vegyék tervbe a védelmi kiadások növelését a beszerzett helikopterek hatékony használata érdekében;

32. felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy folyamatosan tájékoztassák a Parlamentet a kulcsfontosságú területeken – pl. helikopterek és orvosi támogatási csoportok – mutatózó képességbeli hiányosságok kezelésére irányuló mindenkor kezdeményezésekről, és tegyenek közös pénzügyi javaslatokat az ezen képességekhez humanitárius okokból vagy az EBVP céljait szolgáló hozzáférés garantálása érdekében;

33. üdvözlí az EVÜ szoftver alapú rádiózásra irányuló projektjét, amely révén vészhelyzetben jobb minőségű kommunikáció biztosítható a polgári és katonai hatóságok között;

34. felhívja a tagállamokat, hogy osszák meg nagyobb mértékben a bűnüldözési operatív információkat az EU Közös Helyzetelemző Központján keresztül: úgy hiszi, hogy külön intézkedéseket kell megvizsgálni az ESS által nem lefedett új fenyegetésekre – pl. az energiaellátás biztonsága és az éghajlatváltozás biztonsági vonatkozású következményei – vonatkozóan;

Katonai képességek

35. úgy véli, hogy a harci egységek olyan eszközt képeznek, amely segíti a tagállamokat fegyveres erőik átalakításában a kölcsönös átjárhatóság megerősítése és a közös védelmi stratégiai kultúra kialakítása érdekében; megjegyzi, hogy a harci egységek mindeddig (többek közt a szűken meghatározott bevetési feltételek miatt) nem kerültek bevetésre, és sajnálatának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy a harci egység jelenlegi koncepciója ennek következtében nem oldotta meg a haderő felállításának problémáját egy meghatározott harci művelet esetére; nézete szerint a katonai struktúraépítés sok veszteséggel járó átfedései elkerülésének érdekében sürgős egyértelműsítés szükséges;

36. tudatában van annak, hogy a haderők felállítása elsősorban politikai szándék és közös értékelés függvénye; felszólítja a Tanácsot, hogy vizsgálja meg, hogyan lehetne javítani a haderő felállításának hatékonyságán, például a harci egység koncepciójának továbbfejlesztésével, melynek eredményeként megnövelnék az állandó közös EU munkacsoport létszámát, vagy a Legfőbb Polgári Cél keretén belül rendelkezésre álló képességek kiterjesztése révén, megteremtve egy adott misszióhoz szabott haderő gyors felállításának lehetőségét;

37. felszólít az EBVP katonai műveleteinek végrehajtását szolgáló állandó tervezési és műveleti szolgálatnak az EU műveleti központján belüli létrehozására;

38. javasolja, hogy az Eurocorpsot állandó haderőként helyezték EU parancsnokság alá, és felszólítja a tagállamokat, hogy járuljanak hozzá ehhez a haderőhöz;

2008. június 5., csütörtök

39. kéri az uniós nemzeti fegyveres erők közötti interoperabilitás folyamatos javítását; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamok különféle fegyveres erőinek kiképzésére és felszerelésére a sokféleség jellemző, és egy katonai „Erasmus-programot” szorgalmaz, amely magában foglalná a műveletekben részt vevő katonai személyzet közös kiképzését;

40. emlékeztet arra, hogy az EBVP műveleteinek sikere a katonai személyzet megfelelő felszereltségétől és ellátottságától függ; felhívja a Tanácsot, hogy alakítson ki közös normákat az orvosi ellátás és a műveleti jólét terén; nézete szerint az ilyen közös normáknak és a legjobb gyakorlatoknak például az uniós katonai személyzet által koordinált rendszeres cseréje támogathatja az egyes tagállamokat a kapacitásfejlesztéssel kapcsolatos munkájukban, illetve ilyen módon segítené őket idővel az ütőképés haderő megteremtésében;

41. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EVÜ létrehozására túlságosan későn került sor, így nem sikerült megakadályozni azt, hogy egy egységes európai program helyett három különböző nemzeti programot indítsanak el a robotrepülőgépekkel kapcsolatosan, és aminek következtében bizonyos vállalatok egyszerre több projektben is részt tudnak venni, többször is kifizetve az adófizetőkkel ugyanazt a tevékenységet, az EVÜ számára pedig nem marad más választás, mint hogy dolgozzon a robotrepülőgépek szabályozott légtérbe történő integrálásán; támogatja az egységes európai műhold-projektet, a hírszerzés és a kommunikáció terén egyaránt;

42. üdvözli a Bizottság védelmi csomagját, különösen a védelmi beszerzésekkel és a védelmi felszerelések Közösségen belüli átadásával kapcsolatos irányelvjavaslatokat; úgy véli, hogy ezek szükséges lépések a nemzeti és uniós katonai személyzet lehető legjobb felszereléssel való ellátása érdekében;

43. üdvözli az EVÜ irányítóbizottsága 2007. május 14-i állásfoglalásait, különösen a kulcsfontosságú védelmi technológiák terén a nem európai forrásoktól való függőség csökkentésére vonatkozó felszólítását, valamint hangsúlyozza az EU autonómiájának és operatív szuverenitásának szükségességét;

Az EBVP missziók finanszírozása

44. hangsúlyozza, hogy az EU növekvő szerepe, különösen az EBVP polgári missziói révén, folyamatosan növekvő KKBK-költségvetést igényel, ami szélesebb körű és gyorsabb információáramlást követel meg a Tanács részéről annak érdekében, hogy a Parlament előkészíthesse az éves költségvetéssel kapcsolatos döntéseit;

45. felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy dolgozzanak ki olyan javaslatokat, amelyek révén az EBVP – gyakran gyors döntéseket igénylő – polgári missziói számára megfelelő, rugalmas beszerzési eljárások indulhatnak, és amelyeket a Parlamentnek, a Bizottságnak és a Tanácsnak kell megvizsgálnia, illetve elfogadnia; üdvözli a tényt, hogy a Bizottság nemrég megindította az EBVP missziókban részt vevő állomány képzését a közbeszerzés és a pénzügyi eljárások terén;

46. sajnálatát fejezi ki az EU-Szerződés 28. cikkében az EBVP tevékenységeinek gyors, az EU költségvetésén kívül történő finanszírozására lefektetett eljárás szükségtelen bonyolultsága miatt; hangsúlyozza, hogy az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között létrejött, a költségvetési fegyvelemről és a pénzgazdálkodás hatékonyságáról és eredményességéről szóló, 2006. május 17-i intézményközi megállapodást⁽¹⁾, valamint az ebben meghatározott, a Tanács és a Parlament közötti strukturált párbeszédet teljes mértékben be kell tartani; hosszabb távon felszólít arra, hogy az Athena-mechanizmust rugalmasságának megőrzése mellett helyezték át a KKBK-költségvetésbe;

47. a 2007–2013 közötti pénzügyi terv keretében kéri a koherencia és a kiegészítő jelleg felülvizsgálatát az EU külső eszközeinek (KKBK-költségvetés, stabilitási eszköz, fejlesztési együttműködési eszköz, európai szomszédságpolitikai eszköz) a (katonai és polgári) válságkezelési akciókban történő alkalmazását illetően;

⁽¹⁾ HL C 139., 2006.6.14., 1. o. A legutóbb a 2008/371/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal (HL L 128., 2008.5.16., 8. o.) módosított megállapodás.

2008. június 5., csütörtök

Az EBVP és a parlamenti felügyelet

48. hangsúlyozza, hogy a nemzeti parlamentekkel ápolts kapcsolatainak keresztül (külügyi bizottsági elnökök értekezlete, védelmi bizottsági elnökök értekezlete, NATO parlamenti közgyűlés), illetve a Lisszaboni Szerződés nemzeti parlamentek szerepéről szóló jegyzőkönyvének jövőbeni végrehajtása révén európai szinten az Európai Parlament lesz az a legitim testület, ahol megvalósul az EBVP parlamenti felügyelete, nyomon követése és ellenőrzése;

49. a KKBP és az EBVP, vagyis a leendő Közös Biztonsági és Védelmi Politika számára a Lisszaboni Szerződés által lehetővé tett új lehetőségek fényében szorosabb együttműködést kíván kialakítani az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek érintett bizottságai, valamint a NATO parlamenti közgyűlése között;

50. felhívja a Politikai és Biztonsági Bizottságot (PSC), hogy a Parlamenttel együttműködve és a tagállamok nemzeti parlamentjeiben működő mechanizmusokhoz hasonlóan dolgozzon ki egy mechanizmust a kialakuló válsághelyzetekkel vagy nemzetközi biztonsági eseményekkel kapcsolatos információk kezelésére, amely mechanizmus – a bizalmasság mértékétől függően – zárt bizottsági ülésektől a PSC és az érintett bizottságok és albizottságok kijelölt tagjai közötti ülésekig terjedhet;

51. kiemeli, hogy a Parlamentnek továbbra is a nemzeti parlamentekkel folytatott mélyreható konzultáció alapján ajánlást vagy állásfoglalást kell elfogadnia bármilyen EBVP-művelet elindítása előtt, ideértve a harci egység elindítását is, az EBVP műveleteit megelőzően ilyen módon biztosítva az Európai Parlament állásfoglalásának rendelkezésre állását; úgy véli, az Eljárási Szabályzat módosítása révén engedélyezni kell, hogy az illetékes bizottság a Parlament nevében fogadhasson el ilyen ajánlást vagy állásfoglalást, ily módon biztosítva a rugalmasságot akkor is, amikor a Parlament nem tart plenáris ülést vagy amikor szükségesnek tartják a gyors bevetést;

52. felkéri a Tanácsot, hogy az EBVP-műveleteket engedélyező együttes fellépésekben tegyen utalást a Parlament által elfogadott ajánlásra vagy állásfoglalásra, ily módon tanúsítva, hogy további demokratikus legitimitást keres külső fellépései parlamenti határozatok útján való alátámasztására;

EU–NATO kapcsolatok

53. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy Törökország akadályozza a Berlin Plus megállapodáson alapuló, és azon túlmutató EU–NATO stratégiai együttműködés végrehajtását; aggodalmát fejezi ki az ilyen akciók, például az afganisztáni EUPOL és a koszovói EULEX által az EU-alkalmazottak védelmére gyakorolt negatív következmények miatt, és felhívja Törökországot, hogy a lehető leghamarabb számolja fel ezeket az akadályokat;

54. úgy véli, hogy az Egyesült Államok azon terve, hogy Európában rakétaelhárító rendszert telepít, jelenleg akadályozhatja a nemzetközi leszerelési törekvéseket; aggodalmának ad hangot amiatt, hogy Oroszország felfüggesztette az európai hagyományos fegyveres erőkről szóló szerződés szerinti kötelezettségeinek végrehajtását, ami aggodalmat teremtett Európa stratégiai egyensúlya tekintetében; hangsúlyozza, hogy mindkét kérdés valamennyi európai ország biztonságát érinti, és ezért nem lehet az Egyesült Államok és az egyes európai országok közötti tisztán kétoldalú megbeszélések tárgya; felhívja a Tanácsot és a tagállamokat, hogy a NATO-val együtt hozzanak létre olyan keretet, amelynek révén a lehető legtöbb európai ország jelen lehet a vitában; felhívja a Tanácsot és a NATO-t, hogy értékeljék bizonyos országok várható jövőbeli nukleáris fenyegetéseit, illetve az új európai fegyverkezési verseny veszélyét, továbbá tegyenek javaslatot ezeket illetően megfelelő többoldalú válaszra;

55. úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió és a NATO egymást kölcsönösen erősíti, és szoros együttműködést sürget közöttük;

*

* *

2008. június 5., csütörtök

56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a NATO parlamenti közgyűlésének, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete, a NATO, az Afrikai Unió, az EBESZ, az OECD és az Európa Tanács főtitkáranak.

EU–USA csúcstalálkozó

P6_TA(2008)0256

Az Európai Parlament 2008. június 5-i állásfoglalása a közelgő EU–USA csúcstalálkozóról

(2009/C 285 E/05)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a transzatlanti kapcsolatokról szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen az EU és az Egyesült Államok közötti kapcsolatok transzatlanti partnerségi megállapodás keretén belüli javításáról ⁽¹⁾, valamint az EU és az Egyesült Államok közötti transzatlanti gazdasági kapcsolatokról ⁽²⁾ szóló 2006. június 1-jei két állásfoglalására, illetve a transzatlanti kapcsolatokról szóló 2007. április 25-i állásfoglalására ⁽³⁾,
- tekintettel az EU és az Egyesült Államok kapcsolatairól szóló, 1990-ben kiadott transzatlanti nyilatkozatra és az 1995-ös új transzatlanti menetrendre (NTA),
- tekintettel a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2004. június 26-i, valamint a terrorizmus elterjedésének megakadályozása és az ellene történő küzdelem tekintetében az együttműködés megerősítéséről szóló 2005. június 20-i EU–USA nyilatkozatokra,
- tekintettel a 2008. június 10-én Brdóban megrendezendő közelgő EU–USA-csúcstalálkozóra, és a 2007. április 30-án, Washingtonban megrendezett EU–USA csúcstalálkozó eredményeire,
- tekintettel a transzatlanti jogalkotói párbeszéd 2007. októberi 63. ülésének és 2008. májusi 64. ülésének közös nyilatkozataira,
- tekintettel az Észak-atlanti Tanács 2008. április 3-i, bukaresti csúcstalálkozási nyilatkozatára,
- tekintettel a Transzatlanti Gazdasági Tanácsról szóló 2008. május 8-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
- tekintettel a főképviselő és az Európai Bizottság által az Európai Tanácshoz intézett „Éghajlatváltozás és nemzetközi biztonság” című dokumentumra (2008. március 14.),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának az iráni nukleáris programról szóló, 1803. (2008), 1696. (2006), 1737. (2006) és 1747. (2007) számú határozataira,
- tekintettel az Európai Tanács 2004. december 16–17-én Brüsszelben tartott ülésének elnökségi következtetéseire, és különösen a „Hatékony multilateralizmuson alapuló nemzetközi rend és a Közös munka a partnerekkel” című szakaszaira,
- tekintettel az éghajlatváltozásról szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2005. november 16-i ⁽⁵⁾, a 2006. október 26-i ⁽⁶⁾ és a 2007. február 14-i ⁽⁷⁾ állásfoglalására,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,

⁽¹⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 226. o.

⁽²⁾ HL C 298. E, 2006.12.8., 235. o.

⁽³⁾ HL C 74. E, 2008.3.20., 670. o.

⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0192.

⁽⁵⁾ HL C 280. E, 2006.11.18., 120. o.

⁽⁶⁾ HL C 313. E, 2006.12.20., 439. o.

⁽⁷⁾ HL C 287. E, 2007.11.29., 344. o.